

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย ความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการ เทศบาลเมืองหนองคาย มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลเมือง หนองคายที่มีต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย เพื่อเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลเมืองหนองคายที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งต่างกัน ต่อ คุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย และ เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะต่อ คุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ เจ้าหน้าที่ส่วนราชการภายในเทศบาล พนักงานครูเทศบาล และ ลูกจ้างประจำ จำนวน 240 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่าเกี่ยวกับ คุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย จำนวน 47 ข้อ มีระดับค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบสมมติฐานใช้ การวิเคราะห์ ความแปรปรวนของประชากรแบบทางเดียว *F-test* (*One Way ANOVA*) ถ้าพบความแตกต่าง จะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ *LSD* (*Least Significant Different*) ของ เซฟเฟ่

1. สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วน ราชการเทศบาลเมืองหนองคาย พบว่า

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

บุคลากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ส่วนใหญ่ คือ พนักงานครูเทศบาล จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 45.8 รองลงมา คือ พนักงานเจ้าหน้าที่ส่วนราชการภายในเทศบาล จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 38.3 และสุดท้าย ลูกจ้างประจำ จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 15.8

1.2 ระดับความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลเมืองหนองคายที่มีต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย โดยรวมและรายด้าน

1.2.1 โดยรวมทุกด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลเมืองหนองคายที่มีต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก และโดยรวมของแต่ละด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงาน ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิชาการ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความเป็นผู้นำ พิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้

1.2.2 ด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับมาก และพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ข้อแรก ดังนี้ มีวาจาสุภาพต่อบุคคลทุกวัยทุกเพศ มีความคล่องแคล่วในการปฏิบัติงาน วุฒิภาวะทางสติปัญญาเหมาะสม และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ วุฒิภาวะทางอารมณ์เหมาะสม

1.2.3 ด้านความเป็นผู้นำ อยู่ในระดับมาก และพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ข้อแรก ดังนี้ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ติดตามความเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอ และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ บริหารแบบมีส่วนร่วม

1.2.4 ด้านมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก และพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ข้อแรก ดังนี้ ยิ้มแย้มแจ่มใส ติดต่อสื่อสารได้ดี มีความสามารถในการพูดในที่สาธารณะ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ขอมรับความคิดเห็นบุคคลอื่น

1.2.5 ด้านคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับมาก และพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ข้อแรก ดังนี้ สุภาพอ่อนโยน มีความเสียสละ มีความซื่อตรงและข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ อนุเคราะห์ช่วยเหลือบุคคลอื่นที่เดือดร้อน

1.2.6 ด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก และพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ข้อแรก ดังนี้ มีความรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่ มีความรู้เกี่ยวกับส่วนราชการที่รับผิดชอบ มีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหน่วยงานที่รับผิดชอบ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการวิจัยเพื่อพัฒนางานอย่างสม่ำเสมอ

1.2.7 ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงาน อยู่ในระดับมาก และพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ข้อแรก ดังนี้ รู้และเข้าใจนโยบายและแผนงานของเทศบาลเมืองหนองคาย พัฒนาตนเองให้เป็นคนทันสมัย ใฝ่รู้ใฝ่เรียน แสวงหาความรู้ให้ทันต่อเหตุการณ์ รู้และเข้าใจกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ รู้และเข้าใจลักษณะของงานที่รับผิดชอบ

1.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลเมืองหนองคายที่มีสภาพการดำรงตำแหน่งต่างกันต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย โดยรวมทุกด้านและรายด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็นของ พนักงานเจ้าหน้าที่ส่วนราชการ พนักงานครูเทศบาลและลูกจ้างประจำ มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคายทั้ง โดยรวมทุกด้านและรายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทำการทดสอบ ความแตกต่างรายคู่ พบว่า

1.3.1 โดยรวมทุกด้าน พบว่า เจ้าหน้าที่ส่วนราชการ มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคายแตกต่างจากพนักงานครูและลูกจ้างประจำก็มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคายแตกต่างจากพนักงานครู

1.3.2 ด้านบุคลิกภาพ พบว่า เจ้าหน้าที่ส่วนราชการ มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคายแตกต่างจากพนักงานครูและลูกจ้างประจำก็มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคายแตกต่างจากพนักงานครู

1.3.3 ด้านความเป็นผู้นำ พบว่า เจ้าหน้าที่ส่วนราชการ มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคายแตกต่างจากพนักงานครูและลูกจ้างประจำก็มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคายแตกต่างจากพนักงานครู

1.3.4 ด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่าเจ้าหน้าที่ส่วนราชการ มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคายแตกต่างจากพนักงานครูและลูกจ้างประจำก็มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคายแตกต่างจากพนักงานครู

1.3.5 ด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่า เจ้าหน้าที่ส่วนราชการ มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคายแตกต่างจากพนักงานครู

1.3.6 ด้านวิชาการ พบว่าเจ้าหน้าที่ส่วนราชการ มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคายแตกต่างจากพนักงานครู

1.3.7 ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงาน พบว่า เจ้าหน้าที่ส่วนราชการ มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย แตกต่างจากพนักงานครูและลูกจ้างประจำก็มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคายแตกต่างจากพนักงานครู

1.4. ข้อเสนอแนะต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย จากการศึกษา พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย มีจำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 51.25 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด (240 คน) ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเชิงพรรณนา ดังต่อไปนี้

1.4.1 ด้านบุคลิกภาพ ผู้บริหารควรมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ให้มากขึ้น เพิ่มความคล่องแคล่วในการปฏิบัติงานและเสียสละเพื่อส่วนรวม และ ควรมีบุคลิกภาพทางกาย วาจา และ ความจริงใจ ที่เหมาะสม โดยเฉพาะการแต่งกายให้เหมาะสมกับสถานภาพและความเป็นอยู่เนื่องจากผู้บริหารเทศบาลก็เปรียบเสมือนหน้าตาของเทศบาล

1.4.2 ด้านความเป็นผู้นำ ผู้บริหารควรมีวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งภายในองค์กรให้ดีกว่าที่เป็นอยู่ ณ ขณะนี้ ควรให้ความสำคัญผู้ได้บังคับบัญชาทุกคน มิใช่ฟังแต่เสียงของคนใกล้ชิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรคำนึงถึงความสามารถของคนแต่ละคนไม่เท่ากัน ควรมอบหมายงานตามความถนัดของแต่ละคน ควรพัฒนามีวิสัยทัศน์ ความกล้าตัดสินใจและใช้การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ควรเป็นคนตรงไปตรงมา และ ควรให้ความเป็นกันเองกับผู้ได้บังคับบัญชาอย่างเหมาะสม

1.4.3 ด้านมนุษยสัมพันธ์ ควรกำหนดนโยบายสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างหน่วยงานภายในสังกัด ซึ่ง อาจหาโอกาสมาร่วมกิจกรรมกับบุคลากรที่หน่วยงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้จะได้สะท้อนปัญหาตลอดจนเรื่องเดือดร้อนต่างๆ อย่างทันที่ควรให้เกียรติผู้ได้บังคับบัญชาอย่างเหมาะสม พร้อมให้ความช่วยเหลือผู้ได้บังคับบัญชา และ ควรจัดกิจกรรมร่วมกันเพื่อความสามัคคีในหมู่คณะอย่างสม่ำเสมอ

1.4.4 ด้านคุณธรรมจริยธรรม ควรมีความเสียสละอนุเคราะห์ช่วยเหลือบุคคลอื่นที่เดือดร้อนและมีความซื่อตรง ควรมีพรหมวิหารต่อผู้อยู่ได้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน มีความยุติธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ ควรเป็นคนที่มีความประพฤติที่ดีงาม สรรวมจากการพูด การแสดงออกมีความเป็นแบบอย่างที่ดี สุภาพอ่อนโยน ไม่แข็งกระด้าง ส่งเสริมคุณธรรม

จริยธรรมของบุคลากรในหน่วยงาน และ การใช้คำพูดที่เหมาะสม รู้จักข่มอารมณ์เมื่อเกิดอารมณ์โมโห

1.4.5 ด้านวิชาการ ควรมีการติดตามผลและประเมินผลงานอย่างต่อเนื่อง

ควรดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเองและเพื่อนร่วมงาน ควรให้การแนะนำผู้ได้บังคับบัญชาเกี่ยวกับการพัฒนางานส่งเสริมกิจกรรมทางวิชาการ ตลอดจนการรู้จักประยุกต์ความรู้กับงานบริหารให้มากขึ้น

1.4.6 ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงาน ผู้บริหารควรกล้าตัดสินใจและ

ใช้ความยืดหยุ่นในการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารควรมีความรู้เท่าทันสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและรู้จักใช้เทคโนโลยีเข้ากับการบริหาร และผู้บริหารควรพัฒนากระบวนการบริหารงาน พัฒนาศักยภาพให้เกิดความเข้าใจงานในหน้าที่ของตนที่รับผิดชอบ

2. อภิปรายผล

จากข้อค้นพบที่ได้ศึกษาวิจัย ความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลเมืองหนองคายที่มีต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

2.1 ระดับความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลเมืองหนองคายที่มีต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย โดยรวมและรายด้าน

2.1.1 โดยรวม พบว่า ระดับความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลเมืองหนองคายที่มีต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย โดยรวมและรายด้าน จำนวน 6 ด้าน คือ ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงาน ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิชาการ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และ ด้านความเป็นผู้นำ อยู่ในระดับมาก ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ วิสุทธิ คำพูล (2542 : 67-71) ได้ศึกษาคุณลักษณะผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียนที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ตามทัศนะของผู้บริหาร และครูอาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา รายด้านทั้ง 4 ด้าน คือ คุณลักษณะด้านความรู้ คุณลักษณะด้านความสามารถในการบริหาร คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ และคุณลักษณะด้านคุณธรรมด้านจริยธรรม ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สรวุฒิ สิทธิราช (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนตามทัศนะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเนินขาม จังหวัดสกลนคร ใน 4 ด้าน

คือ ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงาน ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านภาวะผู้นำ และ ด้านบุคลิกภาพ ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมและเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับคำจันทร์ นาสะอ้าน (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ระดับมากที่สุด ส่วนอีก 3 ด้านอยู่ใน ระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านภาวะผู้นำ และด้านทักษะ ความรู้ความสามารถในการบริหารงาน และสอดคล้องกับ พุณทรัพย์ พ่วงนาคพันธ์ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะของครู โรงเรียนอุดมวิทยาตามแนวปฏิรูปการศึกษา อำเภอ รัตนบุรี จังหวัดปทุมธานี การวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียน และผู้ปกครอง ที่มีต่อ คุณลักษณะของครู โรงเรียนอุดมวิทยาตามแนวปฏิรูปการศึกษา อำเภอรัตนบุรี จังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยดังกล่าวอาจเป็นเพราะว่า พนักงานเทศบาลเมืองหนองคายมีความรู้สึกรู้ว่า ผู้บริหารในส่วนราชการเป็นบุคคลที่มีศักยภาพตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์พอสมควร ซึ่ง ในการนี้ตัวผู้บริหารส่วนราชการก็มีส่วนสำคัญที่ทำให้บุคลากรในหน่วยงานเกิดความรู้สึกที่ดี กับตนเองทั้งนี้ ผู้บริหารส่วนราชการอาจเป็นผู้ที่มี สมรรถภาพทางกาย สติปัญญา อารมณ์ ความเฉลียวฉลาด มีวิสัยทัศน์ ชื่อสัตย์ สร้างสรรค์ผลงาน คิดสร้างสรรค์ สร้างความสัมพันธ์ อันดีระหว่างบุคคล มีความซื่อตรง อ่อนโยน ขยันหมั่นเพียร ธารงรักษาไว้ซึ่งความยุติธรรม ใฝ่รู้ ทางวิชาการ มีความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับการทำงาน ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม มีทักษะที่จำเป็นของผู้บริหาร เป็นต้น ดังนั้นเมื่อผู้บริหารมีคุณสมบัติดังกล่าว ก็จะ ทำให้บุคลากรในหน่วยงานเกิดความรู้สึกที่เป็นไปในทางบวกต่อตัวผู้บริหาร การบริหารงาน ก็จะสำเร็จตามเป้าประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าว พนักงานเทศบาลเมืองหนองคายจึงมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะ ของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย ทั้งโดยรวมทุกด้านและรายด้าน อยู่ในระดับ มาก พิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้

2.1.2 ด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับมาก ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

สอดคล้องกับ สรวุฒิ สิทธิราช (2544 : บทคัดย่อ) ซึ่งพบว่า ด้านบุคลิกภาพ อยู่ในดับมาก เช่นกันกับ พุณทรัพย์ พ่วงนาคพันธ์ (2548: บทคัดย่อ) พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียน

และผู้ปกครอง ที่มีต่อคุณลักษณะของครู โรงเรียนอุดมวิทยาตามแนวปฏิรูปการศึกษา อำเภอรัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยที่พบดังกล่าวอาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคายเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติดี ทางกาย สติปัญญา อารมณ์ ทางบุคลิก ทางสังคม ทางศีลธรรม และพัฒนาปรับปรุงพัฒนาตนให้สมบูรณ์ทั้งพฤติกรรม จิตใจ และปัญญา เรียกว่าทั้งบุคลิกภาพภายนอกและภายใน บุคลิกภาพภายในก็คือ คุณธรรมจริยธรรมที่มีอยู่ในตัวบุคคลและบุคลิกภาพภายใน การแสดงออกทางพฤติกรรม เป็นผู้บุคลิกภาพที่ดีพอสมควร ซึ่งส่งผลให้เป็นที่เลื่อมใสศรัทธา และยอมรับของผู้ได้บังคับบัญชาและบุคคลทั่วไป

ดังนั้นพนักงานเทศบาลเมืองหนองคายจึงมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย ด้านบุคลิกภาพ จึงอยู่ในระดับมาก

2.1.3 ด้านความเป็นผู้นำ อยู่ในระดับมาก และ พิจารณารายข้อก็ อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ วิสุทธิ์ คำพูล (2542 : 67-71) ซึ่งพบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย มีทัศนะเกี่ยวกับการมีคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียน โดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านความสามารถในการบริหาร ด้านการเป็นผู้นำ ด้านคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยที่พบดังกล่าวอาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคายเป็นบุคคลที่กล้าตัดสินใจ ติดตามความเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ประสานงานได้ดีส่งเสริมกำลังใจผู้ใต้บังคับบัญชาอยู่เนืองนิตย์ บริหารแบบยึดหยุ่นตามสถานการณ์ บริหารแบบมีส่วนร่วม และ มีความสามารถในการแก้ปัญหาความขัดแย้งในองค์กรได้ดี

ดังนั้นพนักงานเทศบาลเมืองหนองคายจึงมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย ด้านความเป็นผู้นำ จึงอยู่ในระดับมาก

2.1.4 ด้านมนุษยสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก และพิจารณารายข้อก็อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ เนาวัฒน์ แก้วสว่าง (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบความเป็นผู้นำกับการใช้ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน อำเภอรัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอำเภอรัญบุรี จังหวัดปทุมธานี มีความเป็นผู้นำในแต่ละแบบอยู่ในระดับมาก โดยมีความเป็นผู้นำแบบมีส่วนร่วมมากกว่าแบบอื่น ๆ รองลงมา คือ แบบมุ่งความสำเร็จ แบบบงการ และแบบให้การสนับสนุน ตามลำดับ และ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน อำเภอรัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

มีการใช้ทักษะการบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมากและมีการใช้ทักษะการบริหารแต่ละด้าน อยู่ในระดับมาก โดยมีการใช้ทักษะทางความคิดรวบยอดมากกว่าด้านอื่น ๆ รองลงมา คือ ทักษะทางความรู้ความคิด ทักษะทางการศึกษา และการสอน ทักษะทางมนุษย์ และทักษะทางเทคนิค ตามลำดับ

ผลการวิจัยที่พบดังกล่าวอาจเป็นเพราะผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย เป็นผู้เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลเพื่อให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ มีความสามารถในการติดต่อสื่อสาร ให้เกียรติผู้ร่วมงานยกย่องชมเชย มีความเสมอต้นเสมอปลาย ยิ้มแย้มแจ่มใส ความยืดหยุ่นรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ทำงานอย่างมีระบบขยันขันแข็ง มีบทบาทในการเป็นนักปรับปรุงปฏิรูป ให้การยอมรับนับถือผู้อื่น พร้อมทั้งจะช่วยเหลือผู้อื่นในการแก้ปัญหา มีความสามารถในการพูด เป็นผู้ประสานงานที่ดี มีความพร้อมที่จะประสานงาน เป็นผู้ออกสังคมได้ดี เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง

ดังนั้นพนักงานเทศบาลเมืองหนองคายจึงมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย ด้านมนุษยสัมพันธ์ จึงอยู่ในระดับมาก

2.1.5 ด้านคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับการค้นพบของ ประสงค์ หอมขื่น (2548 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ครูโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ด้านผู้นำทางจริยธรรม อยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยที่พบดังกล่าวอาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคายเป็นผู้มีคุณธรรมมีพฤติกรรมที่ดี ประพฤติปฏิบัติดีกระทำให้ไปด้วยจิตสำนึกอาจมีการให้ปันเพื่ออนุเคราะห์ผู้อยู่ได้บังคับบัญชา สำนวณกาย วาจา ใจ การให้สิ่งของช่วยเหลือผู้ที่กำลังเดือดร้อน มีอัธยาศัยซื่อตรง มีอัธยาศัยอ่อนโยน มีความขยันหมั่นเพียร การไม่โกรธง่ายไม่ผูกโกรธอาฆาต การไม่เบียดเบียนรังแกคนอื่น มีความอดทนอดกลั้นและธำรงรักษาไว้ซึ่งความยุติธรรม

ดังนั้นพนักงานเทศบาลเมืองหนองคายจึงมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย ด้านคุณธรรมจริยธรรม จึงอยู่ในระดับมาก

2.1.6 ด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก และพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ ประสงค์ หอมขื่น (2548 : บทคัดย่อ) ซึ่งพบว่า ครูโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ได้แก่ ผู้นำทางวิชาการ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ภาพร เริงไชย (2535 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนกับบทบาทการบริหารงานวิชาการ ระดับปฐมวัยใน โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษานครนายก อำเภอเมืองนครนายก พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก อำเภอเมืองนครนายก มีบทบาทการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนมีบทบาทการบริหารงานวิชาการปฐมวัย โดยรวมและใน 4 งาน อยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยที่พบดังกล่าวอาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคายเป็นผู้มีคุณสมบัติที่แสดงว่าเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับงานในหน้าที่ มีความใฝ่รู้ทางวิชาการมีความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับการทำงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม มีความรู้เกี่ยวกับองค์กรและการพัฒนาองค์กร มีการนิเทศ แนะนำ ประเมินผล วิจัย ใช้สื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างเหมาะสม

ดังนั้นพนักงานเทศบาลเมืองหนองคายจึงมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย ด้านวิชาการ จึงอยู่ในระดับมาก

2.1.7 ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงาน อยู่ในระดับมาก และพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ วิสุทธิ์ คำพูล (2542 : 67-71) ซึ่งพบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย มีทัศนคติเกี่ยวกับการมีคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียน ด้านความสามารถในการบริหาร อยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยที่พบดังกล่าวอาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคายเป็นผู้มีทักษะที่จำเป็นของผู้บริหาร เช่น มีความรู้ความเข้าใจลักษณะงานที่ปฏิบัติ มีความเข้าใจกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบแบบแผนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และความรู้ความเข้าใจในนโยบายที่เกี่ยวข้องการพัฒนาองค์กร มีความเข้าใจในนโยบายและแผนงานของกรม กระทรวงเจ้าสังกัด และ มีความรู้ความเข้าใจในนโยบายของรัฐบาล ปัญหาด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ

ดังนั้นพนักงานเทศบาลเมืองหนองคายจึงมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหาร ส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงาน จึงอยู่ในระดับมาก

2.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลเมืองหนองคายที่มีสภาพการ ดำรงตำแหน่งต่างกันต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย โดยรวมและรายด้าน พบว่า

ระดับความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ส่วนราชการ พนักงานครูเทศบาล และ ลูกจ้างประจำ มีต่อคุณลักษณะผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย ทั้งโดยรวมทุกด้าน และรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ พิสุทธิ แก่งคำ (2541 : 85-86) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของครู อาจารย์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของครูอาจารย์ ชายและครูอาจารย์หญิง ด้านลักษณะนิสัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ .05 และ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนตามทัศนะของครูอาจารย์ที่ปฏิบัติงานใน โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับ วิสุทธิ คำพูล (2542 : 67-71) ซึ่งพบว่า ผู้บริหารมีทัศนะเกี่ยวกับ คุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียน คุณลักษณะด้านความรู้ คุณลักษณะด้าน ความสามารถในการบริหาร คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ และคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม มากกว่าครูอาจารย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ คำจันทร์ นาสะอ้าน (2546 : บทคัดย่อ) ซึ่งพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาตาม ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านภาวะผู้นำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ ประสงค์ หอมชื่น (2548 : บทคัดย่อ) ซึ่งพบว่า ครู โรงเรียนประถมศึกษาสำนักงานเขตบางขุนเทียน สังกัด กรุงเทพมหานคร ที่สอนในระดับช่วงชั้นต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของ ผู้บริหารโรงเรียนที่บริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้นำทางวิชาการ ผู้นำทางจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านผู้นำด้านชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับ พุนทรัพย์ พ่วงนาคพันธ์ (2548:

บทคัดย่อ) ซึ่ง พบว่า ความคิดเห็นของนักเรียน และผู้ปกครอง ที่มีต่อคุณลักษณะของครู โรงเรียนอุดมวิทยาตามแนวปฏิรูปการศึกษา อำเภอชัยบุรี จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามระดับชั้น ของนักเรียนในปกครอง พบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความคิดเห็นพบว่า เจ้าหน้าที่ส่วนราชการ มีความคิดเห็น ต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย โดยรวมทุกด้าน ด้าน บุคลิกภาพ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงาน แตกต่างจาก พนักงานครู และ ลูกจ้างประจำก็มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วน ราชการเทศบาลเมืองหนองคายแตกต่างจากพนักงานครู ส่วนด้านคุณธรรมจริยธรรม และ ด้านวิชาการ พบว่า เจ้าหน้าที่ส่วนราชการ มีความคิดเห็นแตกต่างจากพนักงานครู

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเจ้าหน้าที่ส่วนราชการที่ปฏิบัติงานในส่วนราชการของเทศบาล เมืองหนองคายมีความรู้สึกที่ดีต่อผู้บังคับบัญชาของตนเอง แตกต่างจากพนักงานครูและ ลูกจ้างประจำรู้สึก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารส่วนราชการที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเทศบาลเมือง หนองคาย เป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา มีโอกาสได้แสดงความใกล้ชิด สร้างความรู้สึกที่ดีต่อกัน ผู้บริหาร โรงเรียนอาจเป็นเพราะว่า การศึกษาพบว่าส่วนใหญ่ พนักงานครูจะมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารต่ำกว่า เจ้าหน้าที่ส่วนราชการ อนึ่ง อาจเป็นเพราะพนักงานครูมีจำนวนมาก ประกอบกับผู้บริหารสถานศึกษามีได้แสดง คุณลักษณะที่ดีของตนเองให้ปรากฏต่อสายตาสายชัดเจนว่า การศึกษาครั้งนี้พบว่า พนักงาน ครูมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก แต่ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นยัง น้อยกว่าความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่วนราชการ (3.87 : 4.15) ดังนั้นจึงมีโอกาสเป็นไปได้ว่า ผู้บริหาร โรงเรียนมิได้แสดงพฤติกรรมที่บ่งบอกถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของตนเองให้ กระจายไปสู่ความรู้สึกของพนักงานครู และอาจยังมีครูอีกบางส่วนที่ยังมองว่าผู้บริหาร โรงเรียนที่ตนเองปฏิบัติหน้าที่อยู่ยังต้องปรับปรุงคุณสมบัติบางประการ เช่น ข้อเสนอแนะ ด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่า ควรปรับปรุงด้านการพูดให้เหมาะสม โดยเฉพาะต่อหน้า ทีมงานหมู่มาควรพูดจาให้เกียรติและอย่าใช้อารมณ์เมื่อเกิดอารมณ์โมโห

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

3.1.1 เทศบาลเมืองหนองคาย ควรดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน กระตุ้นผู้บริหารส่วนราชการ ปรับปรุงพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับผู้บริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณลักษณะด้านภาวะผู้นำเข้าประยุกต์ใช้ในการบริหาร

3.1.2 เทศบาลเมืองหนองคาย ควรเข้าไปกำกับดูแลการบริหารจัดการหน่วยงานในสังกัดเทศบาลเป็นกรณีพิเศษและดำเนินการ ปรับปรุงพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารอย่างใกล้ชิด

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคายและหน่วยงานอื่น

3.2.2 ควรมีการวิจัยและพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย และหน่วยงานอื่น โดยให้ประชาชนเป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่าง